

*Rządowy Program na rzecz Aktywności
Społecznej Osób Starszych na lata 2014-
2020, Program Wieloletni „Senior +” na
lata 2015 - 2020*

DEPARTAMENT POLITYKI SENIORALNEJ
Damian Zasada

Edycja 2018 konkursu – podstawowe dane:

- Ogłoszenie konkursu – 1 grudnia 2017 r.
- Oferty składane w wersji elektronicznej
- Termin składania ofert w generatorze – do 22 grudnia 2017 r. (godz. 16.00)
- Projekty tylko jednoroczne – czas realizacji od 1 marca do 31 grudnia 2018 r.
- Budżet edycji 2018: 40 mln zł

Priorytety Programu ASOS

Priorytet I. Edukacja osób starszych,

Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz-
i międzypokoleniową,

Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych,

Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych

Priorytety (podział środków)

Priorytet I. Edukacja osób starszych – 15%

Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz-
i międzypokoleniową – 25% - dopuszczalny udział osób poniżej 60 roku życia

Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych – 20%

Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne) – 40%

W Priorytecie IV dopuszczalny jest udział młodszych beneficjentów ostatecznych, który może wynosić maksymalnie 50% ogólnej liczby osób objętych działaniami, jednakże odbiorcami usług społecznych świadczonych w ramach projektów mogą być wyłącznie osoby w wieku 60+.

Priorytety Programu ASOS (podsumowanie edycja 2017)

Priorytet I. Edukacja osób starszych – 80 projektów, 21,6 %

Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz-
i międzypokoleniową – 120 projektów, 32,4 %

Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych – 71 projektów, 19,2 %

Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych – 99 projektów, 26,8 %

Złożono 1647 ofert, podpisano 370 umów

Priorytet I

Priorytet I. Edukacja osób starszych – 15%:

- Tworzenie ofert odpowiadających potrzebom osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym w szczególności w procesie wykluczenia społecznego, i przeciwdziałaniu wszelkim formom przemocy wobec osób starszych,
- Promowanie nowych rozwiązań na rzecz motywowania osób starszych do uczenia się dla zachowania własnej aktywności, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych pozostających w niekorzystnej sytuacji ze względu na ograniczony dostęp do infrastruktury pozwalający na aktywność, np. miejsce zamieszkania, sytuację materialną, niepełnosprawność itp.,
- Tworzenie specjalnej oferty dydaktycznej oraz nowych form inicjatyw edukacyjnych odpowiadających na potrzeby osób starszych, w tym w szczególności w procesie wykluczenia społecznego,
- Rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej, w tym uczestnictwa w kulturze w społecznościach lokalnych;
- Przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy wobec osób starszych

Priorytet II

Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową – 25% - dopuszczalny udział osób poniżej 60 roku życia (Udział młodszych beneficjentów ostatecznych wynosi maksymalnie 50% ogólnej liczby osób objętych działaniami):

- Działania mające na celu pogłębianie wiedzy na temat zmian biologicznych, zdrowotnych, społecznych, zachodzących wraz z wiekiem w ramach przygotowywania społeczeństwa do starości; szczególnie istotny jest rzeczywisty udział i zaangażowanie osób starszych w projekty inicjowane przez osoby młode lub grupy osób w różnym wieku oraz działań wolontarystycznych osób młodych na rzecz osamotnionych osób starszych, np. usługi świadczone na rzecz osób o ograniczonej samodzielności;

Priorytet III

Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych – 20%:

- Formy aktywności osób starszych wobec społeczności lokalnych (rozwój społeczeństwa obywatelskiego),
- Aktywność wspierająca uczestnictwo i integrację w życiu społecznym/publicznym,
- Sieć pomocowo-informacyjna (budowanie pozytywnego wizerunku starości, pomoc obywatelska),
- Aktywna obecność w procesie tworzenia i funkcjonowania grup obywatelskich oraz organizacji pożytku publicznego.

Przykładowe działania: działania na rzecz swojego otoczenia, podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie partycypacji społecznej, zaangażowanie w życie społeczne i publiczne, aktywizacja środowiska osób w wieku 60 + zamieszkałych na terenie swojej gminy, tworzenie Rad Seniorów, działania na rzecz organizacji wspierających seniorów itp.

Priorytet IV

Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne) – 40% (Projekty powinny polegać na bezpośrednim świadczeniu usług na rzecz osób starszych) :

- Szkolenia dla wolontariuszy i opiekunów z zakresu pomocy osobom starszym,
- wspieranie różnych form samopomocy,
- wspieranie rodzin w opiece nad osobą starszą,
- rozszerzanie dostępności do usług społecznych, m.in. opiekuńczych, kulturalnych, edukacyjnych, poradniczo-doradczych, sportowych, turystycznych itd.

Przykładowe działania: infolinia dla seniorów, telefon zaufania, opieka samych seniorów nad osobami starszymi, tworzenie Centrów Asystenckich (porady), tworzenie Centrów Wolontariackich, tworzenie Banków Informacji, usługi sąsiedzkie itp.

Podmioty uprawnione do składania ofert (1)

- Art. 3 ust. 2 i art. 3 ust. 3 pkt 1-4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kółka rolnicze, cechy rzemieślnicze, izby rzemieślnicze, izby gospodarcze, samorządy gospodarcze i wspólnoty mieszkaniowe,
- Inne podmioty niebędące jednostkami sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, z wyjątkiem:
 - partii politycznych,
 - fundacji utworzonych przez partie polityczne,
 - związków zawodowych i organizacji pracodawców,
 - samorządów zawodowych

Podmioty uprawnione do składania ofert (2)

- Osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach sumienia i wyznania **jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;**
- Spółdzielnie socjalne (ustawa z 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych) **ALE w zakresie działalności społecznie użytecznej w sferze zadań publicznych;**
- Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- Tzw. spółki non – profit;

Podmioty uprawnione do składania ofert (3)

- Tzw. spółki non – profit czyli:

Spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dn. 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które:

- Nie działają w celu osiągnięcia zysku,
- Przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych,
- NIE przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Warunki wykorzystania dotacji

Dotacja może być wykorzystana tylko na finansowanie zadań z zakresu statutowej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Dotacja **nie może być wykorzystana** na finansowanie działalności gospodarczej

Termin realizacji zadań

Zadania będą realizowane na podstawie umów jednorocznych
od dnia 1 luty/marzec do dnia 31 grudnia 2018 r.

ALE:

W przypadku beneficjentów, którzy realizowali zadania w I i/lub II edycji konkursu w ramach Programu ASOS 2012-2013 oraz edycji 2014, 2015 i 2016 Programu, zadanie w ramach niniejszego konkursu może być realizowane po całkowitym rozliczeniu dotacji z I i/lub II edycji konkursu w ramach Programu ASOS 2012-2013 oraz edycjach 2014, 2015, 2016 i 2017 Programu.

Kwalifikowalność kosztów

Koszty są kwalifikowalne w przypadku, gdy są niezbędne do realizacji zadania, racjonalne i efektywne, zostały faktycznie poniesione i są udokumentowane; muszą być przewidziane w budżecie zadania, zgodne z wytycznymi określonymi w Regulaminie oraz odrębnymi przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

Za kwalifikowalne uznaje się wydatki poniesione w terminie realizacji zadania,
lecz **nie wcześniej niż w dniu**
1 luty/marzec 2018 r. i nie później niż w dniu 31 grudnia 2018 r.

Przez poniesienie wydatku rozumie się zapłatę za zrealizowane zadanie.

Partnerstwo

Dopuszczalną formą partnerstwa jest partnerstwo publiczno-społeczne oraz partnerstwo społeczno-prywatne, ale nie może dotyczyć spółek prawa handlowego (działających dla zysku).

Niedozwolone są przepływy finansowe od Oferenta do Partnera!

Jeden Oferent może mieć **kilku Partnerów**.

Dana jednostka organizacyjna może być **Partnerem tylko jednego Oferenta**.

Oferent **nie może pełnić funkcji Partnera**.

Ramowy wzór umowy o partnerstwo stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu. W harmonogramie i kosztorysie Oferent zaznacza, które zadania się realizowane przez Oferenta, a które przez Partnera.

Udział Partnera w projekcie nie decyduje bezpośrednio o wysokości punktacji.

Wkład własny

Podmioty składające ofertę współfinansowaną w ramach Programu są zobowiązane do przedstawienia **wkładu własnego** w wysokości co najmniej **10% wartości całości projektu (zadania)**. Za wkład własny uznaje się wkład finansowy lub wkład osobowy (niefinansowy).

Przez wkład własny osobowy rozumiana jest jedynie nieodpłatną dobrowolną pracą społeczną, której wycena pracy przedstawia się według stawek:

- w przypadku prac administracyjnych i pomocniczych godzina pracy wyceniona jest na nie więcej niż 25 zł,
- w przypadku prac ekspertów i specjalistów godzina pracy wyceniona jest na nie więcej niż 75 zł.

Wysokość wkładu własnego nie decyduje bezpośrednio o wysokości punktacji.

Wkład własny rzeczowy w jakiegokolwiek postaci jest kosztem niekwalifikowalnym (wkład rzeczowy nie jest wliczany do wkładu własnego).

Koszty niekwalifikowalne

- Koszty usług medycznych i rehabilitacyjnych,
- Koszty remontów oraz inwestycji, z wyłączeniem działań stricte profilaktycznych, np. wykładów lub pokazów realizowanych przez lekarzy lub rehabilitantów,
- Zakup nieruchomości gruntowej, lokalowej, budynkowej,
- Amortyzacja,
- Leasing
- Zakup środków trwałych o wartości powyżej 3 500 zł,
- Koszty podróży służbowych osób zaangażowanych w realizację zadania na podstawie umowy cywilnoprawnej, chyba że umowa ta określa zasady i sposób rozliczenia podróży służbowych,
- Nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zajmujących się realizacją zadania.

PRZYKŁADOWO: nie akceptujemy wyjazdów do SPA, pobyków w grotach solnych, odkomarzanie itp.

Podróże służbowe

W przypadku podróży służbowych realizowanych przez stronę Zleceniobiorcy w ramach projektu, kwalifikowalne są wydatki związane z przejazdem na danej trasie **publicznymi** lub **prywatnymi środkami transportu** (bilety kolejowe II klasą, bilety autobusowe PKS, komunikacji miejskiej lub komunikacji prywatnej).

PRZYKŁADOWO: Nie akceptujemy paragonów z A1

Realizacja projektu poza granicami Polski

W sytuacji, gdy jest to merytorycznie uzasadnione i służy prawidłowej realizacji zadania, istnieje możliwość realizacji części zadań w ramach projektu poza granicami Polski, jednak nawet w takim przypadku **wszystkie wydatki z dotacji muszą być poniesione w Polsce.**

Program wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020 edycja 2018

Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację Programu w 2018 r. wynosi: **80 mln zł** Wysokość środków planowana na:

- 1) utworzenie Dziennych Domów „Senior+” wynosi 20 mln zł;
- 2) utworzenie Klubów „Senior+” wynosi 40 mln zł;
- 3) zapewnienie funkcjonowania już istniejących placówek wynosi 16 mln zł;
- 4) obsługę techniczną Programu wynosi 4 mln zł.

Ofertę w postaci papierowej należy przesłać listem poleconym do Urzędu Wojewódzkiego, właściwego ze względu na położenie gminy lub powiatu w terminie **do dnia 22 grudnia 2017 r.** (decyduje data wpływu do urzędu).

W przypadku otrzymania dotacji w ramach modułu 1, okres realizacji zadania może mieścić się w terminie od dnia 1 marca 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

W przypadku otrzymania dotacji w ramach modułu 2, okres realizacji zadania może mieścić się w terminie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

Wydatki poniesione na realizację zadania uznaje się za kwalifikowalne w ramach udzielonej dotacji od dnia rozstrzygnięcia konkursu (data poniesienia wydatku), tj. od dnia opublikowania na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej listy ofert, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania.

Program wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020

Celem Programu jest wsparcie seniorów poprzez rozwój sieci placówek „Senior +”: Dziennych Domów „Senior +” i Klubów „Senior +”.

Budżet: 340 mln zł

Beneficjenci ostateczni: osoby starsze.

Beneficjenci: jednostki samorządu terytorialnego (pojedynczo lub wspólnie).

Program wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020

I. Dofinansowanie na utworzenie lub wyposażenie placówki

do 300 tys. zł w przypadku Dziennego Domu „Senior +” oraz 150 tys. zł w przypadku Klubu „Senior +” (do 80% całkowitego kosztu realizacji zadania);

- na przebudowę lub remont pomieszczeń lub budynku:
do 250 tys. zł w przypadku Dziennego Domu „Senior +”
do 125 tys. zł w przypadku Klubu „Senior +”.
- Wyposażenie
do 80 tys. zł Dziennego Domu „Senior +”;
Klub „Senior +” – do 25 tys. zł.,

II. Zapewnienie funkcjonowania już istniejących placówek.

- Do 300 zł miesięcznie na 1 miejsce w Dziennym Domu „Senior +” .
- Do 200 zł miesięcznie na 1 miejsce w Klubie „Senior +”.

Program wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020

MINIMALNE STANDARDY PLACÓWEK I POZIOM ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW (1)

Placówki powinny być usytuowane w miejscu dostępnym dla seniorów oraz powinny być przystosowane do potrzeb oraz możliwości osób niepełnosprawnych. Minimalny standard warunków lokalowych dla placówki pozbawionej barier funkcjonalnych, uwzględnia:

Dzienny Dom „Senior+”

- 1 pomieszczenie ogólnodostępne wyposażone w stoły i krzesła (lub kanapy i fotele) pełniące funkcję sali spotkań, jadalni,
- pomieszczenie albo pomieszczenia kuchenne lub aneks kuchenny, wyposażone w sprzęty, urządzenia i naczynia do przygotowania i spożycia posiłku,
- 1 pomieszczenie do utrzymania lub zwiększenia aktywności ruchowej lub kinezyterapii wyposażone w podstawowy sprzęt, odpowiedni do potrzeb i sprawności seniorów (np. materace, leżanka, rotory, drabinki, drobny sprzęt do ćwiczeń indywidualnych itp.),
- pomieszczenie pełniące funkcję szatni dla seniorów i personelu z indywidualnymi szafkami,
- 1 łazienka wyposażona w 2 toalety (dla kobiet i mężczyzn), umywalkę i prysznic z krzeselkiem, uchwyty pod prysznicem,
- pokój zabiegowo-pielęgniarski.

Ponadto placówka może posiadać między innymi:

- 1 pomieszczenie klubowe z biblioteczką i prasą, wyposażone w sprzęt RTV, komputer z dostępem do Internetu, kanapy i fotele,
- pomieszczenie do odpoczynku z miejscami do leżenia,
- 1 pomieszczenie do terapii indywidualnej lub poradnictwa rozumianego jako szeroko pojęta praca socjalna,
- wydzielone miejsce na pralkę i odpowiednio wyposażone miejsce do prasowania.

Program wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020

MINIMALNE STANDARDY PLACÓWEK I POZIOM ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW (2)

Klub „Senior+”

- 1 pomieszczenie ogólnodostępne wyposażone w stoły i krzesła (lub kanapy i fotele) pełniące funkcję sali spotkań,
- pomieszczenie albo pomieszczenia kuchenne lub aneks kuchenny, wyposażone w sprzęty, urządzenia i naczynia do przygotowania i spożycia posiłku,
- 1 łazienka wyposażona w 2 toalety (dla kobiet i mężczyzn) i umywalkę,
- wydzielone miejsce pełniące funkcję szatni dla seniorów.

Ponadto placówka może posiadać między innymi:

- pomieszczenie do zajęć rehabilitacyjno-ruchowych wyposażone w drabinki, materace oraz inne niezbędne wyposażenie stosownie do wieku uczestników,
- pomieszczenie klubowe wyposażone w sprzęt RTV, komputer z dostępem do Internetu, kanapy i fotele,
- łazienkę wyposażoną w prysznic z krzeselkiem oraz uchwyty pod prysznicem.

Program wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020

MINIMALNE STANDARDY PLACÓWEK I POZIOM ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW (3)

Placówka działająca w formie Dziennego Domu „Senior+” powinna zapewniać co najmniej 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku.

Podstawowy zakres usług świadczonych przez Dzienny Dom „Senior+” może obejmować w szczególności usługi: socjalne, w tym posiłek, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej lub kinezyterapii, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie (w tym wolontariat międzypokoleniowy), terapii zajęciowej.

Minimalny standard zatrudnienia w Dziennym Domu „Senior+” to co najmniej 1 pracownik na 15 seniorów oraz fizjoterapeuta lub terapeuta zajęciowy lub instruktor terapii lub pielęgniarka lub ratownik medyczny w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb placówki. Dodatkowo, w zależności od potrzeb, w placówce może być zatrudniony inny specjalista w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb placówki.

W przypadku placówek o liczbie miejsc większej niż 15, a mniejszej niż 30, jednostka samorządu we współpracy z urzędem pracy może zaangażować stażystę.

Minimalny standard zatrudnienia w Klubie „Senior+” to jeden pracownik oraz specjalista w pożądanym zakresie zatrudniony w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb placówki. Dodatkowo, w zależności od potrzeb, w placówce mogą być zatrudnieni inni specjaliści (w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb placówki).

Kwalifikacje pracowników i współpracowników realizujących oferty usług w ramach Dziennego Domu „Senior+” oraz Klubu „Senior+” określa jednostka samorządu, na terenie której działa placówka.

Program wieloletni „Senior +”

W 2017 roku na realizację Programu „Senior+” przeznaczono środki finansowe w wysokości 30 mln zł. W całej Polsce otworzonych zostanie:

- ❖ 35 Dziennych Domów „Senior +” na łączną kwotę 9 mln zł;
- ❖ 96 Klubów „Senior +” na łączną kwotę 11 mln zł.

w których utworzone zostaną łącznie 3.335 miejsca pobytu.

W ramach programu dofinansowane zostało funkcjonowanie już istniejących placówek: 124 Oferty na łączną kwotę ok. 8,5 mln zł zapewniających łącznie 3.423 miejsca pobytu.

Łącznie, w Polsce, na koniec 2017 będzie działało ok. 260 placówek „Senior +” zapewniających 6758 miejsc dziennego pobytu dla osób starszych.

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Dziękuję za uwagę!

Damian Zasada

Departament Polityki Senioralnej (DAS)

tel.: +48 22 661 18 47

email: sekretariat.das@mrpips.gov.pl

www.senior.gov.pl